

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Соціально-економічний аналіз наслідків надзвичайних ситуацій»

Ступінь освіти Доктор філософії

Спеціальності К10 Цивільна безпека.

Тривалість викладання 7 чверть

Заняття: 5 годин на тиждень

Лекції 3 години на тиждень

Практичні 2 години на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4989>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Соціально-економічний аналіз наслідків надзвичайних ситуацій»

Інформація про викладачів:

	Голінько Василь Іванович (лекції) Завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки, професор, доктор технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/golinkovi/
	E-mail: holinko.v.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Соціально-економічний аналіз наслідків надзвичайних ситуацій - вибіркова дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх докторів філософії необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь щодо прийняття економічно обґрунтованих рішень, спрямованих на підвищення рівня захисту від надзвичайних ситуацій та захист працюючих від дії шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування умінь та компетентностей які необхідні для оцінки соціальних та економічних наслідків надзвичайних ситуацій природного, техногенного, соціально-політичного та військового характеру та прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на підвищення рівня захисту

від надзвичайних ситуацій та захисту працюючих від дії шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища.

Завдання курсу:

Після вивчення навчальної дисципліни «Соціально-економічний аналіз наслідків надзвичайних ситуацій» аспіранти мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням соціально-економічних чинників та застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та надавати їм економічну оцінку.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни аспірант зможе:

- визначати соціальні наслідки подій, обумовлених надзвичайними ситуаціями природного, техногенного, соціально-політичного та військового характеру
- класифікувати, здійснювати якісну та кількісну оцінку втрат та збитків, обумовлених надзвичайними ситуаціями природного та техногенного характеру
- класифікувати та вибирати джерела коштів, необхідних для проведення заходів спрямованих на попередження надзвичайних ситуацій та поліпшення умов праці
- визначати соціальні наслідки впровадження заходів спрямованих на поліпшення умов праці
- оцінювати ефективність функціонування системи управління цивільним захистом та охороною праці підприємств
- визначати пріоритетні напрямки інвестицій в підвищення протиаварійної стійкості об'єктів та поліпшення умов праці
- визначати доцільні шляхи підвищення мотивації та економічного стимулювання підприємств до поліпшення умов праці
- визначати величину можливого збитку при виникненні різних видів аварій на підприємстві та збитків обумовлених нещасними випадками та професійними захворюваннями
- здійснювати оцінку величини відверненого збитку внаслідок впровадження протиаварійних заходів
- визначати економічні наслідки впровадження заходів спрямованих на поліпшення умов праці
- здійснювати обґрунтування доцільного рівня витрат на заходи безпеки при розробці нових технологій та обладнання

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Соціальні наслідки надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, аварій, нещасних випадків та шкідливих умов праці
2 Аналіз втрат та збитків, обумовлених шкідливими та небезпечними умовами праці
3 Методологічні підходи до визначення витрат підприємства на заходи з підвищення протиаварійної стійкості та поліпшення умов праці
4 Оцінка соціального ефекту від запровадження заходів щодо поліпшення умов праці
5. Визначення ефективності заходів з охорони праці
6 Прогнозування матеріального збитку внаслідок аварій
7 Оцінка величини відверненого збитку внаслідок впровадження протиаварійних заходів
8. Визначення величини відверненого збитку внаслідок інвестицій у профілактику нещасних випадків та професійних захворювань
9 Загальна оцінка ефективності інвестицій в поліпшення умов праці
10 Обґрунтування доцільного рівня витрат на заходи безпеки при розробці нових технологій та обладнання
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Відшкодування шкоди потерпілим внаслідок травм і професійних захворювань та шкідливих умов праці
Визначення соціальних наслідків аварій, нещасних випадків та шкідливих умов праці
Прогнозування матеріального збитку внаслідок аварій
Визначення відверненого збитку внаслідок впровадження протиаварійних заходів

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

Використовуються лабораторна й інструментальна база кафедри охорони праці та цивільної безпеки, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування складатиме не менше 60 балів. Під час

поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться підсумкове оцінювання під час виконання комплексної контрольної роботи.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <https://inlnk.ru/xvgyx>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Голінько В.І. Управління безпекою в професійній діяльності. Навчальний посібник. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 157 с.
2. Голінько В.І. Соціально-економічний моніторинг умов праці. – Д.: Державний ВНЗ «НГУ», 2017. – 150 с.

Допоміжні

1. Керування ризиками в системах управління безпекою та гігієною праці: теорія і практика. Зб. ст. опубліковано в наук.-виробн. журналі "Охорона праці" у 2010 - 2019 рр. / [ідея: В. Рожанський; заг. ред.: В. Цопа]. - Київ : Ред. журналу "Охорона праці", 2019. - 559 с.
2. Керування безпекою здоров'я працівників: теорія і практика: зб. ст. / [ідея вид. зб. В. Рожанський; заг. ред.: Д. Матвійчук]. - Київ : Охорона праці, 2020. - 287 с.
3. Лисенко О., Лебедев Д. Забезпечення охорони здоров'я та безпеки праці за ISO 45001:2018. Практичні рекомендації. – Київ, ТЕХ МЕДІА ГРУП, 2020.- 276 с.
4. Моніторинг виробничих процесів: Навчальний посібник / укл. Борук С.Д., Федоров В.М. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2022. – 127 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.